

Recensie: LilianWeel

Erik Stroobants: 'Dementie.' Een boek voor partners. Uitgeverij EPO, Berchem 2004. ISBN: 9064453632.(Dementie/PO/1)

Soort boek/ziekte/stijl: Informatief boek over alzheimer. De Belgische auteur heeft zes personen geïnterviewd over hoe het is om te leven met een partner die alzheimer heeft. De interviews vormen de kapstok aan de hand waarvan veel informatie wordt gegeven over het leven met een partner die dement is. Vele onderwerpen passeren de revue. Seksualiteit is daar een van. In ieder interview wordt gevraagd naar ieders persoonlijke ervaring op het gebied van seks. Vervolgens wordt seksualiteit in een breder kader geplaatst. Hoe en waarom kan de seksualiteit veranderen als een van de partners dement wordt?

Over de schrijver: Erik Stroobants (1942) is redacteur, auteur en docent schriftelijke communicatie. Hij is mantelzorger. Uit het boek wordt niet duidelijk of hij voor een demente partner zorgt/gezorgd heeft.

Korte beschrijving: Het boek begint met een inleidend hoofdstuk over alzheimer. Naar verwachting zal in de komende jaren het aantal mensen met dementie explosief stijgen. Wat is het? Hoeveel mensen kampen met deze aandoening? Wat zijn de prognoses? In aansluiting op dit interessante hoofdstuk volgen de zes hoofdstukken met interviews met de partners van dementiepatiënten. Drie mannen en drie vrouwen komen aan het woord. In hun veelal aangrijpende verhaal vertellen zij wat het voor hen betekent dat hun man/vrouw dement is geworden. De pijnlijke vraagtekens die men had voordat (soms na een lange en onzekere tijd) uiteindelijk de diagnose dementie wordt gesteld. De misère die gepaard gaat met het voortschrijden van de ziekte. De opname die op een gegeven moment onafwendbaar nadert en de wroeging die men voelt als de partner in een instelling wordt achtergelaten. Er moet enorm veel schuldgevoel overwonnen worden voordat men kan inzien dat de opname voor beide partners de beste oplossing is.

De vragen die de interviewer stelt zijn steeds dezelfde maar zij leveren toch zeer verschillende verhalen op. Die zijn door Stroobants met veel betrokkenheid en zeer leesbaar op papier gezet. Na het persoonlijke volgt de context. Benadrukt wordt onder andere dat je de band met de buitenwereld moet behouden. Vaak lijkt het eerst alsof je de buitenwereld niet nodig hebt. De zorg voor je partner versterkt de intimiteit die je met elkaar hebt. Stroobants laat zien dat dit een valkuil is. Je gaat er aan onderdoor als je te lang hulp buiten de deur houdt. Ook wordt verteld hoe je het beste met een demente partner om kunt gaan. Er wordt een overzicht gegeven hoe men daar in de loop der jaren over dacht. Op dit moment is men van mening dat je je het beste zoveel mogelijk kunt aansluiten bij de belevingswereld van de demente zelf. Foto's van vroeger kunnen een goed middel zijn om contact te krijgen. Soms werkt het als de zintuigen op andere manieren worden geprikkeld zoals met geuren (plantjes, bloemen), kleuren, liedjes zingen of aanraken (snoezelen). Belangrijk is het om er een zoektocht van te maken naar wat de patiënt fijn vindt. Respect voor de patiënt staat daarbij voorop.

Het boek wordt afgesloten met een hoofdstuk over de (zelf)hulpverlening in België op het gebied van dementieproblematiek. Rusthuizen, dementiecafé en partnerclubs worden besproken. Ook aan adressen waar men e.e.a. kan vinden is gedacht. Daarbij moet rekening worden gehouden dat hierin na zes jaar veranderingen kunnen zijn opgetreden.

Wat viel op: Enerzijds de Belgische context van waaruit de auteur zijn verhaal doet. Anderzijds de universaliteit die de consequenties van alzheimer hebben voor partners. De ervaringen zijn voor iedereen herkenbaar. Dat geldt bijvoorbeeld voor het belang van betrokken verpleegkundig en verzorgend personeel. Als de zorg niet goed is, heeft dat gevolgen voor de gemoedsrust van de partner die de demente in de instelling heeft moeten achterlaten.

Moeilijke onderwerpen worden niet geschuwd. Zo wordt in ieder interview het onderwerp seksualiteit aan de orde gesteld. Ook vertelt een vrouw hoe zij na de opname van haar man geconfronteerd wordt met een malafide opkoper van inboedels die misbruik van haar kan maken omdat ze in een zeer moeilijke periode van haar leven verkeert: een demente partner achterlaten in een instelling.

Citaten: Pag. 46: “Houd de lijn met de burens en kennissen open. Telefoon en praat met hen, nodig hen bij je thuis uit. Laat je voordeur een gastvrije inkom zijn. Misschien is men wel bang je te storen. Zoek lotgenoten op. Loop naar de winkel en sla als dit kan een babbel met de mevrouw van de groentestand, de meneer met de aanvulker of met de caissière.”

Pag. 78: “Praktische aanbevelingen:

Niet negatief: Corrigeer de dementerende partner niet als hij/zij iets fout doet en lever daar geen kritiek op.

Ingewikkeld: De meeste van onze handelingen zijn 'samengesteld en ingewikkeld'. Een kopje koffie drinken veronderstelt een wonderbaarlijke opeenvolging van allerlei hersenactiviteiten. Het is goed om daar eens bij stil te staan. Want niets is vanzelfsprekend.

Stop op tijd: Word je partner nerveus bij een of andere bezigheid? Laat hem/haar er dan mee stoppen.”

Recensies: Op internet staan veel recensies over het boek. Vele zijn verzameld op de internet pagina van de website van de uitgeverij EPO:

http://www.epo.be/uitgeverij/boekinfo_pers.php?isbn=9789064453632.

Een ervan wordt hieronder afgedrukt. Uit: Tijdschrift voor welzijnswerk (juli 2005):

“Dit boek heeft niet de pretentie een antwoord op alle vragen te bieden (...).

Toch worden heel wat aspecten van de zorg voor dementerende behandeld, en dit steeds vanuit het perspectief van de partner en/of mantelzorger. (...) Het boek leest zeer vlot: taal en stijl zijn zeer eenvoudig gehouden, technisch jargon wordt zoveel mogelijk vermeden en daar waar het medisch-technische aan bod komt, worden de termen duidelijk omschreven. (...) Wat ik persoonlijk ten zeerste waardeert is de positieve en constructieve aanpak: zonder afbreuk te doen aan de ernst van de problematiek, worden heel wat nuttige tips, suggesties en ideeën meegegeven, die het leven van de gezonde partner en de dementerende in diverse situaties iets draaglijker kan maken. Omdat de zorg voor de zorgende centraal staat, is het boek ook bijzonder nuttig voor al wie als verzorgende op professioneel vlak met dementerenden te maken heeft.”